

Beraad Gooise Meren

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Gooise Meren
t.a.v. mw. A. Kralt, beleidsadviseur Sociaal Domein

Bussum, 17 december 2021

Betreft: advies van het Beraad op het Beleidsplan 'Ruim Baan' opgroeien in Gooise Meren

Geacht college,

Het Beraad Gooise Meren (verder: het Beraad) dankt u voor het ter advies voorleggen van de Jeugdnota "Ruim Baan". Jeugd en opgroeien in Gooise Meren heeft vele aanknopingspunten met andere beleidsterreinen zoals gezondheid, onderwijs en sociaal domein. Daarom benadrukken wij graag het in de nota genoemde belang van integrale sturing en een goede en duidelijke afstemming van het jeugdbeleid met ander gemeentelijk beleid. Van belang daarbij is dat ook in deze beleidsplannen en in de regionale beleidsplannen, de samenhang met het jeugdbeleid voldoende aandacht krijgt en goed wordt uitgewerkt.

Algemeen

Er staan vele goede ambities, doelen en acties in de nota. Hij is nu goed leesbaar, compleet en met een logische volgorde van onderwerpen. Daarbij worden echter een aantal problemen in de gemeente nog te veel in algemene bewoordingen vermeld. Dat geldt ook voor een aantal genoemde acties en verbeterplannen.

Het Beraad adviseert u ter verhoging van de effectiviteit van het beleid in deze het volgende: hoe concreter – hoe beter.

Problemen, die binnen de gemeente spelen als drugsoverlast en gokverslaving moeten meer aandacht krijgen, of beter en concreter mogen worden aangepakt, is het advies van het Beraad.

Het is ons opgevallen dat het in de nota veel gaat over jongeren en jeugdigen, maar vaak nog te weinig over jonge (kwetsbare) kinderen. Het Beraad adviseert om meer (preventieve) aandacht te besteden aan de leeftijd van na de eerste duizend dagen tot bijvoorbeeld 12 jaar. Een aantal kinderen heeft naast ondersteuning ook bescherming nodig om gezond, kansrijk en veilig op te groeien. Zeker ook de rol en verantwoordelijkheden van ouders zouden onzes inziens meer nadruk mogen krijgen.

In de nota wordt weinig tot geen aandacht besteed aan de gevolgen van echtscheiding/uit elkaar gaan voor kinderen. Zeker als het conflictscheidingen betreft is de negatieve invloed hiervan op kinderen zeer groot, vaak voor de rest van hun leven. Nog meer aandacht voor bekendheid met beschikbare ondersteuning hierbij, voor zowel kinderen als voor ouders is daarom zeker aan te bevelen. Bijvoorbeeld door al goede en informatieve beschikbare informatie op de website van de gemeente te bundelen en uit te breiden tot een vorm van scheidingsloket.

Het stramien 'wat willen we bereiken, wat doen we daar op dit moment voor, wat gaan we daarvoor doen' is inderdaad een overzichtelijke manier om methodisch te werken aan invulling van beleid en de verbetering van de kwaliteit daarvan.

Het Beraad adviseert om daarbij nog meer invulling te geven aan kwaliteitsverbetering door consequenter een complete PDCA cyclus te volgen. Door o.a. ook aan te geven hoe periodiek de voortgang van de geplande acties in uitvoering wordt gevolgd (monitoring), wat de resultaten zijn en hoe de uitkomsten van de evaluatie van de ingezette acties, de resultaten en het beleid, waar relevant worden opgenomen in nieuwe beleidsplannen.

Voorwoord

In de vierde alinea worden als voorbeelden van problemen die de gemeente wel degelijk ziet, er vier genoemd: een stijgende vraag naar jeugdhulp, de verslavende werking van sociale media en de impact daarvan op de gezondheid van onze jongeren, de hoge prestatiedruk in deze regio en de impact van de Coronapandemie op het dagelijks leven van kinderen, jongeren en gezinnen. Naar ons idee verdient het aanbeveling om in de nota duidelijker aan te geven wat de gemeente hieraan wil en gaat doen en op welke wijze.

Visie en kernwaarden

2.1., 2.2.

De nota richt zich op alle jeugd en hun ouders van nul tot 27 jaar. De ambitie van de gemeente om vanuit jeugdbeleid ook na het bereiken van de meerderjarige leeftijd ondersteuning te bieden, vinden wij te prijzen.

Het Beraad adviseert echter om deze leeftijd te verlagen naar 23 jaar, waarbij in sommige gevallen nog vanuit de jeugdwet verlengde zorg kan worden geboden. Daarna dient immers aan meerderjarigen (ook aan jongvolwassenen van bijv. 23 jaar en ouder die zelf al kinderen hebben gekregen) andere ondersteuning te worden geboden, bijvoorbeeld vanuit de WMO, GGZ, etc.

De kansencirkel, die in de nota genoemd wordt als goede kapstok en model en de visie van de gemeente op de opgroeiende gemeente weergeeft, gaat alleen uit van kinderen, jongeren, hun ontwikkelgebieden en hun ouders. Het is ons inzien verstandig en effectiever om de jeugdnota te beperken tot minderjarigen en hun ouders, met enkele uitzonderingsgevallen, zoals verlengde jeugdhulp tot 23 jaar en WLZ.

2.3.2. Inclusieve samenleving

In de eerste alinea wordt gesteld dat dat de meeste jongeren zich met vallen en opstaan zonder al te veel problemen tot zelfstandige en sociale volwassenen ontwikkelen. Dat is een aanname die ons inziens misschien anders geformuleerd en onderbouwd mag worden. Het moet niet alleen over jongeren maar ook over jonge kinderen gaan. Vallen en opstaan en daarvan leren begint immers al op jonge leeftijd.

Kinderen/jeugdigen die gehandicapt zijn en toch graag willen meedoen aan de inclusieve samenleving worden in de nota niet genoemd. Er wordt niet aangegeven wat door de gemeente voor hen kan en gaat worden gedaan.

2.3.3. Positieve gezondheid

Deze benadering van gezondheid legt veel nadruk op de veerkracht van mensen om zich aan te passen aan wat zich in het leven voordoet. Zeker op (jonge) kinderen en hun ouders lijkt ons dat niet helemaal of altijd van toepassing. Daar zou vaak een andere benadering passen, meer gericht op de

ontwikkeling van kinderen en in afweging van de risico's en gevolgen van niet kunnen meekomen, zowel fysiek als geestelijk. Ook om later erger te voorkomen. Eigen (veer)kracht kent ook zijn grenzen.

2.3.5. Effectieve inzet van beschikbare middelen

Wij zien ook dat het van belang is om goed te onderzoeken hoe de populatie van de gemeente is samengesteld, wat deze nodig heeft, wat de knelpunten zijn en wat nog verbeterd kan worden. De inzet van middelen van de gemeente staat onder druk, ook vanwege de grotere vraag naar jeugdzorg. Data en analyse kunnen basis en onderdeel zijn van beleidskeuzes en leiden tot meer data driven policies. Het Beraad adviseert om dit beter in de cijfermatige bijlagen weer te geven. Zoals al eerder genoemd, kan een consequentere en volledige PDCA cyclus daarnaast bijdragen aan kwaliteitsverbetering van eigen proces en resultaten.

2.4. Samenhang met andere nota's

In de aanhef van deze brief hebben wij daar al aandacht aan besteed. Het Beraad raadt aan om de verbinding en afstemming met de verschillende beleidsterreinen ten aanzien van jeugd meer concreet te beschrijven, inhoud te geven en onderdeel te maken van een PDCA-cyclus.

Wat volgens ons nog toelichting behoeft, is de hier in de nota genoemde sterke regionale samenwerking binnen de Regio Gooi en Vechtstreek op het terrein van jeugd. Ook hier zouden opgaven, verwachtingen, doel, effect en resultaten i.c. van deze sterke samenwerking beter en concreter kunnen worden beschreven.

2.5. Participatie

In de tweede alinea wordt genoemd dat het lastig is om contact te krijgen met een brede afspiegeling van de jeugd. Wij doen hierbij graag de suggestie om te kijken naar de mogelijkheid om een jeugdraad in te stellen. Daar zijn op andere plaatsen goede ervaringen mee opgedaan.

In de laatste alinea worden een aantal knelpunten beschreven die door jongeren, ouders en ketenpartners zijn genoemd.

Wij missen daarbij de reactie van de gemeente op deze signalen.

Plekken voor jongeren om anders dan bijv. thuis, op school of bij sportfaciliteiten elkaar te ontmoeten zijn er ons inziens niet voldoende. Wij adviseren van harte om (meer) buurtcentra met begeleiding in te stellen. Dit zou ook klachten (van zowel jongeren als omwonenden) over de openbare ruimte kunnen laten afnemen.

In de vorige versie van de nota stond het Beraad nog vermeld, dat is nu niet meer het geval. Wij stellen het op prijs als vermelding alsnog plaatsvindt, bijvoorbeeld onderaan de tekst van de inleiding. De tekst die er stond kan gehandhaafd blijven wat ons betreft:

"de adviesraad van de gemeente, het Beraad Gooise Meren, is inhoudelijk bij de totstandkoming van deze nota betrokken".

3. De Kansencirkel

Hoofdstuk 3 lijkt ons alleen/vooral van toepassing op minderjarigen, gezien de acties en middelen die worden ingezet. De doelstelling en het behalen daarvan, zoals omschreven bij "wat willen we bereiken", zou meer en beter met cijfers kunnen worden ondersteund.

3.2 Veilig zijn

Het is positief om vast te kunnen stellen dat er een grote groep kinderen/jongeren is die geen problemen veroorzaakt. We zetten daar wel de kanttekening bij dat als er een groep van 20% jongeren is die problemen veroorzaakt, er een groep van 80% is die daar last van heeft.

3.4. Gezond zijn

Gezien de urgentie van het onderwerp adviseren wij om Het Preventie- en handavingsplan alcohol en drugs in de nota meer toe te lichten en uit te werken.

Blowen zien wij ook graag vermeld als urgent probleem en opgenomen in het Preventieplan.

Een aanpak en ondersteuningsaanbod bij andere vormen van verslaving die een probleem vormen in de Gooise Meren zoals gokverslaving en lachgas worden in de nota niet genoemd. Het Beraad adviseert hier in de nota toch aandacht aan te besteden.

Tevens adviseert het Beraad om hier op de website van de gemeente Gooise Meren aandacht aan te schenken en deze knelpunten als zoekterm toe te voegen. Immers, ouders of mensen uit de omgeving kunnen hulp inroepen voor deze personen en vinden op de website nu geen informatie hierover.

3.5. Actief zijn

Wij hebben gesignaleerd dat de skatevoorziening bij de Lunet in Naarden met naastgelegen bosschages als onveilig wordt ervaren en adviseren om dit te verbeteren en aan te passen.

In de laatste zinnen wordt genoemd dat het opknappen van diverse speelplekken op de planning staat. Wij hopen dat dit inderdaad ook gaat gebeuren. Het Beraad heeft echter ook geconstateerd dat er speelplekken worden opgeheven en adviseren om dat niet te doen dan wel de opheffing ongedaan te maken. Dit is onder andere het geval bij nieuwbouwlocaties. Veelal worden dan bestaande speelplekken opgeheven en komt er geen alternatief.

3.7. Kunnen ontwikkelen

Nationaal programma onderwijs, hier staat vermeld dat de meeste jongeren veerkrachtig zijn geweest en het goed met hen gaat. Het Beraad dringt aan om met deze uitspraken voorzichtiger te zijn en deze goed te onderbouwen dan wel toe lichten. Het Beraad vraagt zich immers af of dit echt zo is.

4. Overzicht van wat we de komende jaren gaan doen.

Dit overzicht is onzes inziens in deze vorm meer een document voor intern/gemeentelijk gebruik. Gezien het feit dat er geen (gewenste) resultaten worden vermeld, is de lijst niet erg informatief of overzichtelijk en ook geen onderdeel van een PDCA-cyclus.

5. Financieel kader

De informatie in dit hoofdstuk wordt door ons als summier en weinig informatief ervaren. De gemeente geeft daarentegen aan dat financiën, met name aanzien van jeugdhulp, een groot probleem zijn. Hier wordt in de nota echter geen uitleg of inzicht in gegeven.

Uit de korte inleidende tekst en het overzicht wordt niet helemaal duidelijk wie nu waarover beslist, gemeente of regio, en wat wel en niet beïnvloedbaar is voor de Gemeente Gooise Meren. Er worden ook geen knelpunten of discussiepunten (gemeentelijk en regionaal) genoemd.

Het Beraad adviseert om het financieel kader genoemd in hoofdstuk 5 aan te vullen met informatie en adviezen, zoals deze zijn opgenomen in het Advies Beraad Gooise Meren inzake regionale verkenning "Naar een financieel gezond sociaal domein", februari 2021.

Bijlagen

Het Beraad adviseert om de cijfers in de bijlage(n) nog meer toe te lichten, bijvoorbeeld met de soort van hulp die is ingezet, om welk jaar het gaat, wat de prognoses zijn, wat de wachtlijsten zijn, ev.

Tot slot

Het Beraad wil hierbij graag nog aangeven dat zij, ondanks haar kanttekeningen en adviezen, de vele intenties en de inzet van de gemeente waardeert om zoveel mogelijk te doen voor de kinderen en jongeren, die dat in Gooise Meren nodig hebben.

M.E.T. van der Heijden

Voorzitter het beraad Gooise Meren